

נחלת אבותינו

עלון להפצת מסורת ומנהגי תימן המופץ ע"י עמותת "אחוות אחים" בנשיאות מרן פוסק עדת תימן הרה"ג יצחק רצאבי שליט"א

פרשת בהר בחוקתי | כ"ו אייר תשפ"א | 08.05.21

פעילות העמותה

כולל יום

כולל ערב

בית כנסת בלדי

בית כנסת שאמי

שיעורי תורה

דף היומי

תהילים לילדים

גמ"חים

בפרשת בחוקתי אנו מוצאים קללות נוראות שיבואו על אדם שלא ישמע בקול ה' ולא יקיים מצוותיו. רש"י הקדוש מאיר את עינו ומסביר דברים יותר עמוקים בנפש האדם, ההירדררות הגדולה מתחילה מאדם שאוטם אָונו. וכך נבאר את תחילת פירוט הקללות לפי רש"י.

וְאִם לֹא תִשְׁמְעוּ לִי וְלֹא תַעֲשׂוּ אֶת כָּל הַפְּצוֹת הָאֵלֶּה:

פירש רש"י **לא תשמעו לי** - לא תלמדו, ומשלא תלמדו - **לא תעשו**

וְאִם בְּחֻקְתִּי תִמְאַסוּ וְאִם אֶת מִשְׁפָּטִי תִגְעַל וְנִפְשַׁכֶם לְבַלְתִּי עֲשׂוֹת אֶת כָּל מִצְוֹתַי לְהַפְרֹכֶם אֶת בְּרִיתִי: **ואם בחקתי תמאסו**. מואס באחרים העושים: **משפטי תגעל ופשכם**. שונא החכמים:

לבלתי עשות. מונוע את אחרים מעשות: **את כל מצותי**. כופר שלא צויתים,

לכך נאמר את כל מצותי, ולא נאמר את כל המצות: **להפרכם את בריתי**. כופר בעיקר.

הרי שבע עבירות, הראשונה גוררת השניה, וכן עד השביעית, ואלו הן: לא למד, ולא עשה, מואס באחרים העושים, שונא את החכמים, מונוע את האחרים, כופר במצות, כופר בעיקר.

ומה גרם לו כל זאת? רק בגלל שאטם אָונו!

מאידך בברכות פתח ואמר "אם בְּחֻקְתִּי תִלְכוּ וְאֶת מִצְוֹתַי תִּשְׁקְרוּ וְעֲשִׂיתֶם אֹתָם" ויש לנו לשאול למה לא כתבה התורה שצריך לשמוע?

ההסבר לכך הוא שהעיקר הוא לעשות ולקיים את המצוות, ובודאי שאי אפשר לעשות זאת בלי שמיעה קבלה ולימוד. לכן שלא תחשוב שהעיקר זה ללמוד, אלא העיקר זה לעשות!

אנחנו כעת עומדים זמן מועט לפני קבלת התורה, היסוד לקבלת התורה היתה "יוחן שם ישראל נגד ההר" ופירש רש"י כאיש אחד בלב אחד.

עם ישראל צריך לקבל את התורה, וכחלק מההכנה לקבלת התורה בהתקדשות ותוספת של עליה רוחנית, נדרש לשים דגש על האחדות. האחדות (של כל סוגי האנשים ודעותיהם) לא מחייבת אחידות (בלבוש, בשפה או מנהג דומה) רק צריך לזכור אחים אנחנו, הלא אב אחד לכולנו, הלא א-ל אחד בראנו?! נחפש את המשותף, נחפש היכן אנו יכולים לתת ולעזור לשני. כך נוכל לקבל את התורה בשלימות א.כ.י.ר.

כניסת שבת: 18:57
יציאת שבת: 20:07

"אין לך אדם שאין לו שע"ה"

מתוך שולחן ערוך המקוצר של הגאון רבי יצחק רצאבי שליט"א

סימן צ"ג - הלכות חג השבועות

[א] תפילת ערבית של ליל שבועות (ובחו"ל כליל יום טוב ראשון) יש אומרים שאין להתפלל אלא בצאת הכוכבים, כדי שלא יחסר אפילו מעט ממ"ט ימי הספירה משום שנאמר שבע שבתות תמימות תהיינה. אבל מהרי"ץ פסק כהסוברים שאין צריך להקפיד בזה אלא לעניין הקידוש וסעודת יום טוב:

[ב] נתפשט המנהג על פי הזוה"ק, להיות ניעורים כל ליל שבועות (ובחו"ל כליל יום טוב ראשון בלבד) לעסוק בתורה, וקוראים שלושה פסוקים מתחילת כל פרשה וסופה, וכן בנביאים וכתובים. ואח"כ משניות, משנה ראשונה ואחרונה מכל מסכתא. [ויש שנהגו שהרב דורש במקומות מסויימים מן הקריאה בפני הקהל בדברי תורה, ונושאים ונותנים בהלכה ובמדרש וכדומה]. ואם נותר זמן עד התפילה, קוראים אֶדְרָא רבה, ויש נוהגים לקרוא תהלים במקום האֶדְרָא. ואפילו תלמידי חכמים ובני הישיבות צריכים ללמוד בעניינים אלו, דהיינו מקרא ומשנה כפי הסדר הנזכר לעיל. ולא יעסקו אז בלימוד גמרא ופוסקים, אלא אחריכּן:

האם אפשר לתת לילדים קטנים לומר בר יוחאי בבית-הכנסת

(מתוך שו"ת עולת יצחק - חלק ג, סימן צט)

מסקנא: מן הראוי שאחד מן התלמידי חכמים או הזקנים שבבית הכנסת יאמר פיוט בר יוחאי, הן מצד רום מעלתו של פיוט זה, הן מצד מה שנאמר ונגד זקיניו כבוד, וכפי הנהוג מקדמת דנא. אבל מצוי כיום שראשי הקהל רואים איזו סיבה המצריכה שאחד מן הבחורים או אפילו ילד קטן יאמרו, בפרט כדי לחנכם ולהרגילם מגורסא דינקותא, ואין בזה קפידיא ולא שום חשש מצד ההלכה, אדרבא לשבח. שאם אין גדיים, אין תישיים. וצריך שישון אותו מעיקרא הדק היטב במבטא נכון ובנעימה הראויה, תוך אמוני עם סגולה צאן קדשים:

מ.ש.ה מוציאם ו.כ.ל.ב מכניסם - המסורה

ביאור: בעלי המוסרה נתנו סימן מתי האות אל"ף נחה. דהיינו, לא תצא במבטא. ומתי האות אל"ף תצא במבטא לפני המילים המציינות א-להות ואדנות (קודש וחול).
 • כאשר אחת מאותיות השימוש (אות שאינה שורשית) לפני האות אל"ף היא מ.ש.ה - תצא האות אל"ף במבטא.
 • כאשר אחת מאותיות השימוש לפני האות אל"ף היא ו.כ.ל.ב - האות אל"ף אינה יוצאת במבטא.

האות אל"ף יוצאת במבטא

- וְלֹא תִנָּחַ אִישׁ אֶת-עֲמִיתוֹ וְיִרְאֵתָּ **מֵא-לְהִיף** כִּי אֲנִי יְיָ אֱ-לֹהֶיכֶם: (כ"ה י"ז)

וכך עוד בשני הפסוקים בפרשה בהן מופיעה המילה מא-להיך

האות אל"ף אינה יוצאת במבטא

- אֲנִי יְיָ אֱ-לֹהֶיכֶם אֲשֶׁר-הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְתֵת לְכֶם אֶת-אֶרֶץ כְּנָעַן לְהִיְתֹת לְכֶם **לֹא-לְהִיף**: (כ"ה ל"ח)
- ומדרש אגדה - כיון שכלב לא היה בעצת המרגלים, הוא היחיד שיכול להוציא את שם הויה ואדנות מפיו ואף אחד אחר לא.

מתוך אוצר הסימנים עמ' 104 בהוצאת ר' אבישי מרחבי הי"ו

כיצד ינהגו הציבור שמתפללים יחדיו, וישנם כאלה שמאריכים בתפילת הלחש, האם צריך להמתין עד שיסיימו או לא? כתב מרן השו"ע (או"ח סימן קכד, סעיף ד) וז"ל: "כששליח צבור חוזר התפלה, הקהל יש להם לשתוק ולכוון לברכות שמברך החזן ולענות אמן. ואם אין ט' מכוונים לברכותיו, קרוב להיות ברכותיו לבטלה. לכן כל אדם יעשה עצמו כאילו אין ט' זולתו, ויכוון לברכת החזן" עכ"ל. ודייקו האחרונים, מדוע כתב מרן "קרוב להיות ברכותיו לבטלה", אלא לכאורה ודאי יהיו ברכותיו לבטלה. אלא למדו מכאן, שכל עוד יש רוב מנין שעונים, מותר אפילו להתחיל להתפלל כיוון שסוף סוף האנשים באותו מקום ומצטרפים אף אם אינם עונים, אלא חששו שלא יענו רוב מנין ואז תהינה ברכותיו לבטלה. ויתרה מזו כתב מרן בסיומן נ"ה סעיף ב' וז"ל: "אם התחיל באבות ויצאו מקצתן גומר אפילו קדושה" עכ"ל. וז"א שכאשר יישארו רק ששה, ממשיכים להתפלל והש"צ לא מברך ברכות לבטלה. וכן פסק בשו"ע המקוצר (סימן י"ג אות יב) וז"ל: "כל דבר שבקדושה אין אומרים אותו בפחות מעשרה, דהיינו שאחד אומר ותשעה שומעים. לפיכך אם אין תשעה שומעים לשליח-ציבור, לא יאמר כלל קדיש. ומכל-מקום אם אחד מהעשרה מתפלל שמונה-עשרה, מצטרף, אף על פי שאינו יכול לענות עמהם. ובשעת הדוחק, אפשר להקל אפילו בשלשה וארבעה, שכיון שישאר הרוב שעונים, אין המיעוט מעכב. אבל אם אחד מהן ישן, ראוי להקיצו, כי יש אומרים שהישן אינו מצטרף לעשרה. וגם לדעת מרן הש"ע שהישן מצטרף, היינו דוקא כשפניו מגולות:

הראל יחיאל נ"י

הפטרה של השבוע (ירמיה לב') כתוב "גדול העצה ורב העלילה אשר עיניך פקוחות על כל דרכי בני אדם לתת לאיש כדרכיו וכפרי מעלליו".

אם אדם עובר עבירה והוא מתחייב מיתה בידי שמים, מביא השם יתברך בחשבון את הצער שיגרם לאשה, לילדים ולכל הקרובים אליו באופן שלכל אחד לא יהיה צער יותר מכפי הראוי לו. זוהי הכוונה שבפסוק "גדול העצה ורב העלילה" רק הקב"ה היו גדול-עצה ורב עלילה שבבואו להעניש אדם הוא לוקח בחשבון שכל אחד יסבול מזה רק כפי הראוי לו בהתאם לדרכיו ופרי מעלליו. כל עם ישראל בצער עמוק מהאסון הנורא במירוץ בו קיפדו את חייהם 45 קורבנות ציבור קדושים וטהורים. נתחזק כולנו באהבת עם ישראל וקירוב הגאולה.

הרב יחיאל בן יוסף צאלח זצ"ל מהרי"ץ

נולד בשנת התע"ה לערך, על לידתו כתבו בזה"ל: הורתו ולידתו של צדיק בקדושה, כמו שמספרים על אמו הצדקנית של מהרי"ץ, שכשנתעברה היתה מתפללת ומתחננת לפני השי"ת שיהיה העובר שבמעיה בן שליחייא בן זכר. אחר ארבעים יום היתה מפלת תחנה בכל יום תמיד ערב ובוקר, שיהיה תלמיד חכם ובעל שם טוב. כיון שילדה אותו והנה הוא בן זכר, לקחה אותו הבן תכף ומיד והניחה אותו באמצע החצר תחת רקיע השמים, והניחה אצלו פך השמן ועמדה להתפלל. אמרה לפניו, רבונו של עולם, עשה למען שמך הגדול והקדוש ויהיה הבן הזה תלמיד חכם ביותר, ויצא שמו וטבעו בעולם. עשה למען שמך וכו'. באותה השעה הקיפה על הילד ועל השמן שבע פעמים, ומיד ירד ניצוץ של אש ונכנס בתוך הפך של השמן, והבינה שנתקבלה תפילתה, ועמדה והשקתה השמן לילד. וכיון שגדל, היה תלמיד חכם ביותר, ולא הניח מקרא ומשנה ותלמוד הלכות ואגדות שלא למד, עד שהתענה ארבעים יום כדי להעמיד טעמי התורה וכו' ונעשה אב"ד לכל אנשי תימן, וישמעו אליו כל ישראל.

אבא שלום שבזי מרפא את המלך

מתוך הספר תולדות הרה"ג שלום שבזי

המשך משבוע שעבר -

מה עשה הרב שבזי? ירק וקרא תלך המחלה הרעה. ומיד פקח המלך את עיניו העצומות. לא עברו דקות רבות והוא ביקש לאכול ולשתות, ואף רצה לרדת ממיטתו, סיפרו את כל קורותיו בשעת מחלתו. וגם הצביעו על היהודי שעמד לפניו, שעלה על כל הרופאים והמומחים והתפלות של המוסלמים במסגדים, ואף ורק היהודי רפאו. שאל המלך: מיהו? אמרו לו זהו יהודי בעל נס גדול. בזכותו קמת לתחייה. ומכיון שהצליח. מגיע לו פרס גדול. רמזו השרים לאימאם. אמר להם אני מסכים לכל מה שתחליטו לתת לו. הודיע המלך וירד ממטתו בריא ושלם. מאז הפך האימאם משונא ללידיד היהודים והחכם שבזי היה מתבודד ולומד תורה על נחלתו, זאת היא המושבה "מגורבה" שע"י תעז ובה גם נקבר. כמוכן קנה את השטח. וקבל במתנה מהאימאם הראשון שגזל ממנו זה שוב גזל ממנו והוא נצל את ההזדמנות.

מג"ש דניאל אהרון הי"ו

שאלה: מי שחטף מצווה מחבירו האם צריך לשלם לו?

למדנו השבוע: (כב') ארבע פייסות היו במקדש והפיס הראשון היה מי יתרום את הדשן (הוצאת האפר במחתה ונתינתו לצד המזבח) ופייס זה היה נעשה ע"י שכל כהן היה מוציא אצבע והממונה היה מכריז מספר גדול ממספר הכהנים עד שמגיע למניין שהכריז ומי שהמניין כלה בו זכה. ומבואר בגמ' (כג') שאסור לכהן להוציא שתי אצבעות מפני הרמאים (שכאשר יבין הרמאי שיסתיים בכהן שעומד אחריו, יוציא את אגודלו בנוסף לאצבעו כדי שימונו אותו כשני בני אדם) **ולכאורה:** מה ירוויח הרמאי הרי הווי מצווה הבאה בעבירה?

ונראה לבאר: דהינה בגמרא (חולין פז') מבואר שאדם השוחט חיה ועוף, חייב בכיסוי הדם ומצווה זו מוטלת על השוחט ומסופר שם על אדם שקדם את חברו וכיסה את דמו וקנסו רבן גמליאל בעשרה זהובים על שביטל מצוותו וכן פסק בשו"ע (חו"מ שפ"א א') וכתב שם הרא"ש: באחד שהיה לו בן למולו ובא אחר ומלו שחייב לשלם לו אך אם האב נתן לאחר למול את בנו וקדם אחר ומלו, אין חייב לשלם כיון שהמצווה מוטלת על האב וכשנתן את הזכות לאחר, אין בדברים אילו כלום והמצווה מוטלת על כל ישראל. **עפ"י זה כתב קול סופר:** שגם בידון דון המצווה מוטלת על כל הכהנים ואמנם מי שזכה בפייס קודם, אך אם קדם לו כהן אחר ורימה (ע"י שהוציא שתי אצבעות) איון חשוב מצוה הבאה בעבירה.

מ"מ פסק הש"ע: (שם) שבזמננו אין גובים כלל אך אם תפס לא מפקינן מיניה.

דף היומי השבוע: מסכת יומא דף כ"א - כ"ז

בית הכנסת
"עץ חיים" נוסח בלדי
גפן 17 בחניה

בית הכנסת
"שתילי זיתים" נוסח שאמי
אלון 9 ביה"ס מעיין האמונה קומה 2

שיעורים בימות החול
ביה"כ הבלדי

שיעור הדף היומי
ע"י מג"ש דניאל אהרון
20:30

שיעור הלכה ומוסר
ע"י הרב ליאור ידעי
יום חמישי, 21:30

שיר השירים - 18:40
מנחה - 19:00
שחרית תיקון - 07:00
המהולל - 07:15
מנחה - 16:30

שחרית בחול - 06:45
מנחה וערבית - סמוך

ער"ש - פלג המנחה
שיר השירים - 17:00
מנחה וקבלת שבת - 17:30
תיקון והודו - 07:00
שחרית שבת - 07:30
מנחה משותפת - 16:30 (בביה"כ הבלדי)
מתמאנה - 19:30
ערבית מוצ"ש - 20:00

שיעור תורה משותף בש"ק הלכות ומנהגים - 15:30 ביה"כ הבלדי

תהילים לבנים נוסח ספרדי
ביה"כ השאמי - 14:10

תהילים לבנות
ביה"כ המרוקאי - 13:00

תהילים לבנים נוסח תימן
ביה"כ השאמי - 13:10

למעוניינים לזכות
בהחזקת אברך בלימודי הכולל
"הסכם יששכר וזבולון"
לפרטים:
איתמר עובד 053-3453020
להעברה בביט: 054-6812981

* הפצת העלון להצלחתו של אברהם קטיעי וב"ב

זמני תפילות בנוסח תימן ברחבי חריש

בית הכנסת	כתובת	שיר השירים	מנחה וקבלת שבת	שיעורי תורה	שחרית	מנחה	ערבית מוצ"ש
דרכי אבות (בלדי)	אתרוג 5	25 דק לפני כניסת שבת	בכניסת השבת	הרב אסף טייבי 16:00	07:15	17:00	10 דק לפני צאת שבת
אמונה ודעת (נוסח תימן)	כלנית 20 שכ' הפרחים	20 דק לפני כניסת שבת	בכניסת השבת	רמב"ם הרב מנחם 14:30	07:00	16:00	10 דק לפני צאת שבת
שיר חדש (בלדי)	אודן (חזון שמעון)	20 דק לפני כניסת שבת	5 דק אחרי כניסת שבת	הרב ליאור ידעי 16:30	07:30	17:15	5 דק לפני צאת שבת
ויאמר ליעקב (שאמי)	רימון 8 (כנפי רוח)	20 דק לפני כניסת שבת	בכניסת השבת	הרב שאול יוסף 15:45	07:30	17:00	10 דק לפני צאת שבת
תפארת בנים (נוסח תימן)	מרגלית 5 (תלמי הדר)	50 דק לפני כניסת שבת	20 דק לפני השקיעה	הרב אברהם בן אסולין 17:30	08:00	17:00	10 דק לפני צאת שבת

* העלון טעון גניזה

פרטי חשבון לתרומות:
בנק לאומי (10) סניף 954 מס' חשבון 7152226 | להעברה בביט: 054-6812981

לפניות: ר' יאיר שרפי 052-7166601 איתמר עובד 053-3453020
לפניות במייל/תגובות ניתן להשאיר הודעה בכתובת na0546812981@gmail.com

בריתקה ותיאוב: עיפי אהרון 052-5933030